

end man kan naa nærmere ved. Jeg er nu ingenlunde imod Bestræbelserne i denne Retning, ogsaa jeg finder det paaskønnesværdigt, at man opmuntrer Fiskere, der gerne ville skaffe det rigeste Udbytte af deres Arbejde, jeg finder det ogsaa heldigt af Hensyn til vort Fædrelands Erhvervs-kilder, der kunde blive udnyttede i en fyldigere Grad end hidtil. Alt det er jeg med paa, men jeg er ikke med paa, naar man begynder — og det er i Virkeligheden kun en Begyndelse, naar man vil stræbe hen til at støtte vort Fiskeri — der, hvor jeg mener, man burde ende. De Fiskere, som vi have, skulde vi i første Række sørge for at hjælpe og støtte, og kunne vi saa opmuntre flere af de Fiskere, vi have, til at udfolde en større Virksomhed end hidtil, saa skal jeg heller ikke have noget derimod. Men Sagen er den, at man udelukker en hel Del Fiskere fra at faa Understøttelse, ved kun at ville yde Fiskerne direkte Laan til Fartøjer, som have en Værdi af 3,000 Kr., efter selve Lovforslaget 4,000 Kr.

Naar jeg ser paa de statistiske Meddelelser, som Landbrugsministeren har forelagt for os, kan man derefter skønne, hvorledes Trangen er til at faa Støtte, nemlig ved at anstille en Sammenligning mellem dem, der søge de større Laan, og dem, der søge de mindre. Af disse Oplysninger fremgaar det, at af de 139 Ansøgere for Finansaaret 1903—04 er der 97, som søge om Laan indtil 1,500 Kr., medens der er 42, der søge om Laan fra 1,500 Kr. og opefter, og de Ansøgere, der søge om de store Laan, ere væsentligt fra Esbjerg, fra Fanø og fra enkelte Steder paa Vestkysten. Der er 11 fra Esbjerg, der tilsammen søge om Laan paa 78,100 Kr., og 5 fra Fanø, der søge om Laan paa mellem 6,000 og 6,400 hver. Der er en fra Holmsland paa 16,000 Kr. og der er to fra Harbøre-Engbjerg, den ene paa 13,000, den anden paa 6,000. Naar vi altsaa undtage disse Fiskere fra Vestkysten, særlig fra Esbjerg og Egnen deromkring, er det forholdsviis kun meget faa, som søge om de større Laan, alle de andre, altsaa de 97, som søge Laan af indtil 1,500 Kr., ere jo langt den talrigste Del. Nu siger man: ja, men der er to Afdelinger, den anden Rest af Laansøgere kunne gaa til Laaneforeningerne, de kunne ty derhen og kunne saa der faa de Laan, de trænge til, og dertil siger jeg ja, det kunne de — under den Forudsætning, at disse Laaneforeninger kunne blive dannede. Men det vil sikkert nok paa mange Steder falde vanskeligt;

det vil falde vanskeligt af adskillige Grunde. For det første, fordi Fiskerne paa de fleste Steder findes meget spredt, og for det andet er der mange, der ville bæve tilbage for det Ansvar, den Risiko, som er forbunden dermed. Nu har Udvalget ganske vist sagt i Betænkningen, og jeg har været med til at underskrive det, at man haaber, at der ikke skal være nogen stor Risiko, eller man venter ikke, at der skal være nogen stor Risiko for Fiskerne ved at gaa ind i disse Laaneforeninger; og jeg vil gerne støtte den Tanke for ikke at være medvirkende til, at Fiskerne paa de Steder, hvor de trænge til det, skulle bæve tilbage for at gøre alvorlige Forsøg i den Retning. Jeg mener, at det er rigtigt at opmuntre dem til at benytte denne Lejlighed, de her faa til at faa Laan i størst mulig Udstrækning. Men jeg vil dog ikke tilbageholde, at der ganske vist er nogen Risiko forbunden dermed, og derfor vil jeg sige, samtidig med at jeg opmuntrer til at danne saadanne Foreninger, at det kræver Omsigt, hvis vi skulle undgaa Tab. Men dernæst er der den Ting til at mærke, at de Laan, som Fiskerne kunne faa igennem Laaneforeningerne, kunne de ikke faa paa saa billige Vilkaar, som de kunne faa dem direkte fra Staten. Loven bestemmer jo, at Laaneforeningerne maa tage indtil 4 pCt. i Rente, medens derimod de direkte Laan gives til 3 pCt. Der var i Lovforslaget ogsaa bestemt, at Laanene til Baade skulde tilbagebetales hurtigere til Laaneforeningerne end Laanene fra Statskassen; det er imidlertid forandret, saa at dette Forhold bliver ens; det skal ske i Løbet af 10 Aar. Men det er klart nok, at Laanene faas 1 pCt. billigere fra Statskassen, end naar de faas gennem Laaneforeningerne, og det er jo ikke saa lille en Forskel. Dernæst vil det ogsaa altid være en Fordel at faa Laanene direkte fra Statskassen.

Men de allerfleste Fiskere ville altsaa være udelukkede der fra og navnlig saa godt som alle bornholmske Fiskere. Oppe i Ministeriet, hvor de jo nok have lavet den Statistik, som den højtærede Landbrugsminister har præsenteret for os, betragte de ikke de bornholmske Fiskere som Havfiskere; det kan man jo se deraf, at de bornholmske Fiskeres Andragender ere komne ind paa den Afdeling, som vedrører Laan til andet Fiskeri, altsaa ikke til Havfiskeri, og det er, som jeg tidligere har gjort opmærksom paa, en Fejl. Havet der kaldes jo ganske vist Østersøen, og man kunde jo tage Fejl af dette og mene,